

สรุป

คำพิพากษาฎีกาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คำพิพากษาอุทธรณ์ที่
หมายเลขคดีดำที่ ๑๙๗๓/๒๕๕๘
หมายเลขคดีดำที่ ๓๘๗๒/๒๕๕๙

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด
นายกิตติภรณ์ ชาลีจันทร์

ผู้ร้อง
ผู้คัดค้านที่ ๑

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๕๑

คดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า สำนักงาน ป.ป.ง. ได้รับรายงานจากธนาคารแห่งประเทศไทยที่ได้รับร้องทุกข์กล่าวโทษนายเกริกเกียรติ ชาลีจันทร์ ผู้บริหารธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) ซึ่งมีพฤติการณ์แห่งคดีเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับการยกยอก ฉ้อโกง สถาบันการเงินซึ่งกระทำโดยกรรมการหรือผู้จัดการของสถาบันการเงินอันเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓(๔) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ คณะกรรมการธุรกรรมพิจารณาแล้วมีเหตุอันควรเชื่อว่านายเกริกเกียรติฯ กับพวกมีการกระทำที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานยกยอก ฉ้อโกง สถาบันการเงินซึ่งกระทำโดยกรรมการหรือผู้จัดการสถาบันการเงินและได้ไปซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าว เลขอาธิการ ป.ป.ง. ได้มีคำสั่งมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับการทำธุรกรรมและทรัพย์สินของนายเกริกเกียรติฯ กับพวก รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ หลังจากนั้นคณะกรรมการธุรกรรมได้พิจารณารายงานข้อมูลข้อเท็จจริงและหลักฐานจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่านายกิตติภรณ์ ชาลีจันทร์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนายเกริกเกียรติฯ ได้ไปซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานยกยอก ฉ้อโกง สถาบันการเงินซึ่งกระทำโดยกรรมการหรือผู้จัดการสถาบันการเงิน จึงมีมติให้อายัดทรัพย์สินของนายกิตติภรณ์ฯ คือ ที่ดินจำนวน ๑๒ แปลง ไร่ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกิน ๙๐ วัน คณะกรรมการธุรกรรมได้ประชุมพิจารณาพยานหลักฐานแล้วกรณีปรากฏหลักฐานที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินซึ่งมีคำสั่งอายัดไว้ชั่วคราวนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓(๔) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๑๐ แปลง เลขอาธิการ ป.ป.ง. จึงส่งเรื่องให้ผู้ร้องเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ผู้ร้องพิจารณาแล้วยื่นคำร้องเพื่อขอศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของนายกิตติภรณ์ฯ ตามบัญชีทรัพย์สินเอกสารท้ายคำร้องหมายเลข ๑๐ จำนวน ๑๐ รายการ รวมเป็นเงิน ๒๐,๒๙๔,๐๖๕ บาท พร้อมดอกผลที่เกิดขึ้นตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๑

ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนและประกาศโฆษณาตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านและแก้ไขคำคัดค้านว่า ทรัพย์สินจำนวน ๑๐ รายการ ที่ถูกอายัดไว้ดังกล่าวเป็นของผู้คัดค้านที่ได้มาโดยสุจริตและขอด้วยกฎหมาย ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ทรัพย์สินจำนวน ๘ รายการ คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๗๖๔๗ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๙๒๔๔ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๙๒๗๙ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๔๑๖๐๖ ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๓๘๓ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

ที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๙๓๓๒ ตำบลนาข่า อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ และที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๐๖๖๙ ตำบลนาข่า อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ตามบัญชีรายการทรัพย์สินเอกสารหมาย ร. ๑๐ พร้อมดอกผลที่เกิดขึ้นตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง กับให้คืนที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๗๗๑๗ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่อริก จังหวัดเชียงใหม่ แก่ผู้คัดค้าน ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

ผู้ร้องและผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ผู้คัดค้านเป็นบุตรของนายเกริกเกียรติ ชาลีจันทร์ กับนางพรสวรรค์ ลีถาวร ส่วนนายเกริกเกียรติฯ บิดาผู้คัดค้านเป็นบุตรของนายนิธิพัฒน์ ชาลีจันทร์ กับนางอินทรา ชาลีจันทร์ ขณะเกิดเหตุพิพาทนี้นายเกริกเกียรติฯ ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) ได้รับมอบหมายให้ดูแลรักษาครอบครองทรัพย์สินและจัดการทรัพย์สินทั้งหมดที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานของธนาคารดังกล่าวตามพระบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายเกริกเกียรติฯ กับพวกรวม ๓ คน เป็นจำเลยต่อศาลอาญาคดีหมายเลขดำที่ ๖๖๑๘/๒๕๕๒ ในความผิดฐานยักยอก ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ความผิดต่อพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยกล่าวหาว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๓๓ ถึงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๓๙ นายเกริกเกียรติฯ ได้รับเงินปันผลบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไทยฟูจิ จำกัด ที่จ่ายให้แก่พนักงานของธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นบริษัทดังกล่าวแทนธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) รวม ๔ ครั้ง เป็นเงิน ๒๒,๕๕๖,๒๕๐ บาท แล้วมิได้นำเงินจำนวนดังกล่าวเข้าเป็นประโยชน์ของธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) และร่วมกับ พวกดังกล่าวปลอมเอกสารเพื่อรับเงินปันผลและนำไปหุ้นของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไทยฟูจิ จำกัด ที่พนักงานของธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ถือหุ้นแทนธนาคารดังกล่าวไปจดทะเบียนการจำหน่ายในสมุดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ภัทรธนกิจ จำกัด เพื่อเป็นหลักประกันการชำระหนี้เงินกู้ของพวกนายเกริกเกียรติฯ ดังกล่าวโดยทุจริต คดีดังกล่าวศาลอาญาและศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๙๒๘/๒๕๕๙ และ ๑๖๕๓/๒๕๕๓ ตามลำดับให้ลงโทษจำคุกและปรับนายเกริกเกียรติฯ กับพวกอีก ๑ คน และให้ร่วมกันคืนเงินแก่ธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นโจทก์ร่วมในคดีดังกล่าว แต่ในระหว่างการพิจารณาคดีดังกล่าวของศาลฎีกานายเกริกเกียรติฯ ถึงแก่ความตาย คดีในส่วนที่เกี่ยวกับนายเกริกเกียรติฯ จึงเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙(๑) ต่อมาคณะกรรมการธุรกรรมพิจารณารายงานข้อมูล ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานแล้วมีเหตุอันควรเชื่อว่านายเกริกเกียรติฯ กับพวกมีการกระทำที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานยักยอก ฉ้อโกง สถาบันการเงิน ซึ่งกระทำโดยกรรมการหรือผู้จัดการสถาบันการเงินและได้ไปซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าวและผู้คัดค้านซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนายเกริกเกียรติฯ ได้ไปซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓(๔) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ เป็นที่ดินจำนวน ๑๐ แปลง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๗๖๔๗, ๒๗๗๑๗, ๒๘๒๕๗, ๓๙๒๔๔, ๓๙๒๗๙ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่อริก จังหวัดเชียงใหม่ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๔๑๖๐๖ ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๓๘๓, ๔๓๔๐ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๙๓๓๒, ๓๐๖๖๙ ตำบลนาข่า อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ตามบัญชีรายการทรัพย์สินเอกสารหมาย ร.๑๐ จึงมีมติให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งเรื่องให้ผู้ร้องเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งให้

ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้คัดค้านประการแรกว่า ผู้ร้องไม่มีอำนาจยื่นคำร้องคดีนี้ เนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้ร้องทุกซ์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีแก่นายเกริกเกียรติฯ กับพวกตามคดีหมายเลขคำที่ อ.๓๙๒๘/๒๕๔๙ ของศาลอาญาไม่ใช่ผู้เสียหายตามกฎหมาย จึงไม่มีอำนาจร้องทุกซ์ดำเนินคดีแก่นายเกริกเกียรติฯ กับพวกได้ การที่พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการดำเนินคดีแก่นายเกริกเกียรติฯ กับพวก จึงเป็นการไม่ชอบ เมื่อข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวเกี่ยวข้องกับคดีนี้ ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องคดีนี้ได้ ปัญหาดังกล่าวนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน คู่ความจึงสามารถยกขึ้นว่ากล่าวในชั้นอุทธรณ์ได้นั้น ศาลอุทธรณ์พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องในคดีแพ่งนั้นจะเป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือไม่ขึ้นอยู่กับแต่ละปัญหาเป็นกรณีๆ ไป หากใช้ว่าเมื่อเป็นปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องของโจทก์หรือผู้ร้องในคดีแพ่งแล้วจะต้องเป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนทุกกรณีไม่ คดีนี้ในศาลชั้นต้นไม่มีประเด็นข้อพิพาทในเรื่องอำนาจฟ้องตามคำร้องคัดค้านของผู้คัดค้าน ทั้งการที่ผู้ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้คัดค้านจำนวน ๑๐ รายการ ตามบัญชีทรัพย์สินเอกสารท้ายคำร้องหมายเลข ๑๐ พร้อมดอกผลที่เกิดขึ้นตกเป็นของแผ่นดินก็เป็นกรณีที่ผู้ร้องดำเนินการไปตามที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ในหมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน อันมิใช่เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๙๒๘/๒๕๔๙ ของศาลอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ลักษณะ ๓ หมวด ๒ ประกอบกับตามสำเนาคำพิพากษาเอกสารหมาย ร. ๒ และ ร. ๓ ก็ปรากฏชัดแจ้งว่าธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดำเนินคดีอาญาเรื่องดังกล่าวแก่นายเกริกเกียรติฯ กับพวก มิใช่ธนาคารแห่งประเทศไทย และเข้าเป็นโจทก์ร่วมในคดีอาญาเรื่องดังกล่าวด้วย ข้อที่ผู้คัดค้านหยิบยกขึ้นกล่าวอ้างมาในอุทธรณ์ดังกล่าวจึงเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้คัดค้านเพิกหยิบยกขึ้นกล่าวอ้างใหม่เพื่อให้นำไปสู่ประเด็นปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องและเป็นเรื่องนอกประเด็นตามคำคัดค้านของผู้คัดค้าน ถือไม่ได้ว่าเป็นข้อที่โต้แย้งขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและมิใช่เป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน อุทธรณ์ของผู้คัดค้านในข้อนี้จึงไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัยให้

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้คัดค้านประการต่อไปว่า ที่ดินของผู้คัดค้านทั้ง ๘ แปลง ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานตามที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งมาหรือไม่ และคดีอาญาที่ศาลอาญาและศาลอุทธรณ์พิพากษาว่านายเกริกเกียรติฯ กับพวกมีความผิดตามคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๙๒๘/๒๕๔๙ ของศาลอาญา และคดีหมายเลขแดงที่ ๑๖๕๕๓/๒๕๕๓ ของศาลอุทธรณ์นั้น คดีดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุดและนายเกริกเกียรติฯ ถึงแก่ความตายในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกาคดีในส่วนของนายเกริกเกียรติฯ จึงเป็นอันระงับไป ผู้ร้องไม่อาจนำพยานหลักฐานในคดีอาญาเรื่องดังกล่าวมาฟังประกอบการพิจารณาคดีนี้ว่านายเกริกเกียรติฯ กระทำความผิดมูลฐานได้เพราะเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓(๑) หมายถึง ทรัพย์สินที่ได้มาจากความผิดมูลฐานที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นความผิดมูลฐานแล้วเท่านั้น นั้น ศาลอุทธรณ์พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คดีนี้มิใช่คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ. ๓๙๒๘/๒๕๔๙ ของศาลอาญา และคดีหมายเลขแดงที่ ๑๖๕๕๓/๒๕๕๓ ของศาลอุทธรณ์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หากแต่เป็นคดีที่สืบเนื่องมาจากคณะกรรมการธุรกรรมทำการตรวจสอบ

รายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมแล้วมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินใดที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน เลขอาชญากรรม ปง. จึงส่งเรื่องให้พนักงานอัยการให้พิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘, ๔๙, ๕๑ การพิจารณาคดีนี้จึงหาจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ. ๓๙๒๘/๒๕๕๙ ของศาลอาญาแต่อย่างใดไม่ ดังนั้นแม้คดีอาญาเรื่องดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุดและนายเกริกเกียรติฯ ซึ่งเป็นจำเลยในคดีอาญาเรื่องดังกล่าวจะถึงแก่ความตายในระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา ก็ยังมีผลกระทบต่อขนาดไม่อาจนำพยานหลักฐานในคดีอาญาเรื่องดังกล่าวมาใช้รับฟังประกอบการพิจารณาคดีนี้ได้ เมื่อฝ่ายผู้คัดค้านไม่มีพยานหลักฐานมาสืบหักล้างพยานหลักฐานของผู้ร้องในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดของนายเกริกเกียรติฯ เช่นนี้ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามที่ผู้ร้องนำสืบมาว่า นายเกริกเกียรติฯ ซึ่งขณะดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารกรุงเทฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) มีพฤติการณ์การกระทำความผิดเกี่ยวกับการยักยอก หรือประทุษร้ายต่อทรัพย์สินหรือกระทำโดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งกระทำโดยกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถาบันการเงิน อันถือเป็นความผิดมูลฐาน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓(๔) เมื่อที่ดินพิพาททั้ง ๘ แปลง ของผู้คัดค้านที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ผู้คัดค้านได้กรรมสิทธิ์มาภายหลังจากวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๓๓ ซึ่งเป็นวันที่นายเกริกเกียรติฯ มีการกระทำความผิดมูลฐาน ทั้งผู้คัดค้านก็เป็นบุตรของนายเกริกเกียรติฯ ส่วนนายนิธิพัฒน์ฯ และนางอินทิราฯ เป็นบิดามารดาของนายเกริกเกียรติฯ จึงเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนายเกริกเกียรติฯ ผู้กระทำความผิดมูลฐาน อันต้องด้วยข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าบรรดาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือได้รับโอนมาโดยไม่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๑ วรรคสาม ดังนั้น ไม่ว่าผู้คัดค้านนายนิธิพัฒน์ฯ และนางอินทิราฯ จะมีฐานะทางสังคมและทางการเงินที่ตั้งที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์กล่าวมาก็ตาม ผู้คัดค้านก็มีภาระการพิสูจน์ให้ศาลเห็น ๒ ประการ คือ ประการที่หนึ่งต้องแสดงว่าผู้คัดค้านเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ประการที่สอง ผู้คัดค้านเป็นผู้รับโอนมาโดยสุจริตและมีคำตอบแทนหรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะ ผู้ร้องซึ่งได้รับผลประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าวจึงหาได้มีภาระในการพิสูจน์ว่าที่ดินพิพาทที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้คัดค้านได้มาจากเงินของนายเกริกเกียรติฯ และผู้คัดค้านมีส่วนร่วมรู้เห็นเกี่ยวกับการกระทำความผิดของนายเกริกเกียรติฯ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งดังที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์กล่าวอ้างมาแต่อย่างใดไม่ ที่ผู้คัดค้านนำสืบว่าผู้คัดค้านได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาททั้ง ๘ แปลง ดังกล่าวโดยนางอินทิราฯ ใช้เงินส่วนตัวซื้อมาจากเจ้าของเดิมแล้วยกให้แก่ผู้คัดค้าน และส่วนที่ผู้คัดค้านเป็นผู้ซื้อมาจากเจ้าของเดิมเองโดยตรงก็เป็นการนำเงินที่นางอินทิราฯ ให้มาไปชำระเป็นราคาค่าที่ดิน ที่ดินพิพาททั้ง ๘ แปลงดังกล่าวจึงล้วนเป็นที่ดินที่ได้มาจากการนำเงินของนางอินทิราฯ มาซื้อทั้งสิ้น ส่วนที่มาของเงินที่นำไปชำระราคาที่ดินที่ผู้คัดค้านนำสืบว่า เดิมนางอินทิราฯ มีฐานะร่ำรวยและมีทรัพย์สินมรดกของนายนิธิพัฒน์ฯ ที่ตกได้แก่นางอินทิราฯ รวมทั้งมีเงินฝากเป็นตัวยุทธยาใช้เงินที่ฝากไว้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มรดกของนายนิธิพัฒน์ฯ ที่ตกได้แก่นางอินทิราฯ รวมทั้งมีเงินฝากเป็นตัวยุทธยาใช้เงินที่ฝากไว้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไทยพุด จำกัด ภายหลังบริษัทดังกล่าวถูกปิดกิจการจึงมีการย้ายเงินฝากเป็นตัวยุทธยาใช้เงินฝากไว้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงเทพ ธนกิจ จำกัด ซึ่งจะมีรายได้จากเงินฝากในส่วนนี้เป็นดอกเบี้ยรายเดือน ทั้งนางอินทิราฯ ยังได้รับเงิน

ค่าเวนคืนที่ดินด้วย นางอินทิราฯ จึงมีเงินเพียงพอสำหรับการชำระราคาที่ดินโดยไม่ใช้เงินที่ได้รับมาจากการกระทำความผิดมูลฐานของนายเกริกเกียรติฯ นั้น ศาลอุทธรณ์เห็นว่า ขณะเกิดเหตุกระทำความผิดมูลฐานคดีนี้ นายเกริกเกียรติฯ ได้ไปซึ่งเงินและทรัพย์สินจากการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ ธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) เป็นจำนวนมากนับร้อยล้านบาท จึงไม่น่าเชื่อว่า นายเกริกเกียรติฯ จะละเลยเพิกเฉยไม่เคยนำเงินและทรัพย์สินที่ได้มาดังกล่าวไปมอบให้แก่ นายนิธิพัฒน์ฯ นางอินทิราฯ และผู้คัดค้านซึ่งเป็นบิดามารดา และบุตรของนายเกริกเกียรติฯ เพื่อเป็นการอุปการะเลี้ยงดูตามหน้าที่และศีลธรรมอันดีงานกับเพื่อผดุงฐานะความเป็นอยู่ที่ดีของบิดามารดาและบุตรของตนดังที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้างมา ทั้งตามทางนำสืบของผู้คัดค้านก็ไม่ปรากฏว่ามีรายละเอียดแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าขณะ นายนิธิพัฒน์ฯ ถึงแก่ความตายมีทรัพย์สินอันเป็นมรดกอย่างใดบ้างและเป็นเงินเท่าใด ประกอบกับนางอินทิราฯ ได้รับเงินตามตัวสัญญาใช้เงินและค่าเวนคืนที่ดินดังกล่าวในเดือนสิงหาคมและพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ อันเป็นเวลาภายหลังจากที่นายเกริกเกียรติฯ กระทำความผิดมูลฐานคดีนี้แล้วนานหลายปี จึงไม่อาจรับฟังได้อย่างมั่นใจว่าเงินที่นางอินทิราฯ นำไปชำระราคาที่ดินพิพาททั้งหมดเป็นเงินส่วนตัวของนางอินทิราฯ มิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของนายเกริกเกียรติฯ ดังที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้างมา

ในส่วนของที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๗๖๔๗ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์ว่า เดิมเป็นที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๑๙๖ เมื่อปี ๒๕๓๗ นางอินทิราฯ ใช้เงินส่วนตัวซื้อที่ดินแปลงนี้มาจากนายมา วงศ์เชื่อนแก้ว ในราคา ๔๕๐,๐๐๐ บาท และนายมาฯ ได้ส่งมอบการครอบครองที่ดินให้แก่ นางอินทิราฯ แล้ว ต่อมา นางอินทิราฯ มอบสิทธิครอบครองให้ผู้คัดค้านและจดทะเบียนโอนขายให้ผู้คัดค้านเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๘ โดยมีนางโบ วงศ์เชื่อนแก้ว ภริยานายมาฯ มายืนยันเกี่ยวกับเรื่องที่นายมาชายที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่ นางอินทิราฯ ตามใบไต่สวนขอออกโฉนดที่ดินและโฉนดที่ดินนั้น ศาลอุทธรณ์พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า หากนายมาฯ ชายที่ดินแปลงดังกล่าวนี้ให้แก่ นางอินทิราฯ ในราคาสูงถึง ๔๕๐,๐๐๐ บาท จริง ก็น่าจะไปทำการจดทะเบียนซื้อขายที่ดินกันเรื่องจากเป็นที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์แล้วดังเช่นที่นายนิธิพัฒน์ฯ เคยซื้อที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๙๑ และ ๒๘๒ ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี แต่กลับไม่ปรากฏว่ามีการทำหลักฐานการซื้อขายที่ดินกันไว้เป็นหลักฐาน เงินที่อ้างว่าใช้ซื้อที่ก็ไม่ปรากฏหลักฐานว่านางอินทิราฯ ได้มาอย่างไร เมื่อใด ทั้งตามสำเนาใบไต่สวนและสำเนาหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เลขที่ ๑๙๖ เอกสารหมาย ค. ๒๐ แผ่นที่ ๓ และแผ่นที่ ๘ ก็ระบุชัดเจนว่านายมาจดทะเบียนโอนขายที่ดินแปลงนี้ให้แก่ผู้คัดค้านเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๘ ประกอบกับคำยืนยันของนางโบฯ ตามหนังสือยืนยันข้อเท็จจริงเอกสารหมาย ค. ๑๙ ก็เป็นเอกสารที่เพิ่งจัดทำขึ้นภายหลังในปี ๒๕๕๗ และมีข้อความขัดแย้งค้ำกับเอกสารหมาย ค. ๒๐ แผ่นที่ ๓ และแผ่นที่ ๘ ซึ่งเป็นเอกสารราชการที่จัดทำขึ้นในขณะที่ยังมีการซื้อขายที่ดินจึงมีพิรุณไม่อาจรับฟังเป็นจริงได้ กรณีจึงไม่อาจรับฟังได้ว่านางอินทิราฯ เป็นผู้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวนี้แล้วยกให้แก่ผู้คัดค้านดังที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์กล่าวอ้างมา

ที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๙๒๔๔ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้างว่าเดิมเป็นที่ดินมือเปล่า นางอินทิราฯ ซื้อมาจากนายสุเทพ คำยอง ในราคา ๒๕,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๓ โดยถอนเงินจากบัญชีเงินฝากของนางอินทิราฯ ที่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาโศก ตามรายการถอนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๓ นั้น ศาลอุทธรณ์เห็นว่า ตามหลักฐานรายการสำรวจเขตที่ดินใบไต่สวน บันทึกถ้อยคำเพื่อขอออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๙๒๔๔ ล้วนมีข้อความระบุชัดเจนว่าผู้คัดค้านเป็น

ผู้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวนี้จากนายสุเทพฯ มาเป็นเวลาประมาณ ๖ ปี มีโชนางอินทิราฯ เป็นผู้ซื้อ แม้ผู้คัดค้านจะมีหนังสือยืนยันข้อเท็จจริงเอกสารหมาย ค.๒๖ ที่นายสุเทพฯ ยืนยันว่าได้ขายที่ดินแปลงนี้ให้แก่นางอินทิราฯ แต่หนังสือยืนยันข้อเท็จจริงและหนังสือซื้อขายดังกล่าวก็เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเองได้โดยง่ายและมีข้อความขัดแย้งกับเอกสารหมาย ค.๒๗ แผ่นที่ ๒ ถึงแผ่นที่ ๙ ที่จัดทำโดยเจ้าพนักงานที่ดินซึ่งเป็นเอกสารราชการ ประกอบกับรายการถอนเงินจากบัญชีเงินฝากของนางอินทิราฯ ก็ไม่สอดคล้องกับการชำระเงินค่าซื้อที่ดินรายนี้ พยานหลักฐานของผู้คัดค้านจึงมีพิรุณไม่อาจรับฟังได้ว่านางอินทิราฯ เป็นผู้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวนี้แล้วยกให้แก่ผู้คัดค้านดังที่อุทธรณ์กล่าวอ้างมา

ที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๙๒๗๙ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์กล่าวอ้างว่านางอินทิราฯ ซื้อจากนายขวัญชัย อุเรศศิลป์ ในราคา ๔๐,๐๐๐ บาท เมื่อประมาณปี ๒๕๔๔ โดยนางอินทิราฯ ถอนเงินจากบัญชีของตนเองมาชำระค่าที่ดินให้แก่นายขวัญชัยฯ ตามหนังสือยืนยันข้อเท็จจริง แล้วนางอินทิราฯ มอบหมายให้ผู้คัดค้านเป็นผู้ขอออกโฉนดที่ดิน นั้น ศาลอุทธรณ์ เห็นว่า ตามทางไต่สวนไม่ปรากฏหลักฐานแสดงว่านางอินทิราฯ เป็นผู้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวนี้จากนายขวัญชัยฯ ก็ไม่ปรากฏมีรายการถอนเงินจำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท ที่สำคัญตามสำเนารายการสำรวจเขตที่ดินนำส่งผู้สอบสวนและสำเนาใบไต่สวนซึ่งเป็นเอกสารราชการที่เจ้าพนักงานที่ดินจัดทำขึ้นตามหน้าที่ ก็ระบุชัดแจ้งว่าผู้คัดค้านให้ถ้อยคำต่อเจ้าพนักงานที่ดินว่าผู้คัดค้านเป็นผู้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวนี้จากนายขวัญชัยฯ มานานประมาณ ๕ ปี หนังสือยืนยันข้อเท็จจริงของนายขวัญชัยฯ ซึ่งเป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นในภายหลังก่อนที่ผู้ร้องยื่นคำร้องนี้เพียงประมาณ ๔ เดือน และมีข้อความขัดแย้งแตกต่างจากถ้อยคำที่ผู้คัดค้านได้ให้ไว้ต่อเจ้าพนักงานที่ดิน จึงมีพิรุณไม่มีน้ำหนักให้รับฟังเป็นจริงได้ กรณีจึงไม่อาจรับฟังเป็นจริงได้ กรณีจึงไม่อาจรับฟังได้ว่านางอินทิราฯ เป็นผู้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวนี้แล้วยกให้แก่ผู้คัดค้านดังที่อุทธรณ์กล่าวอ้างมา

ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๔๑๖๐๖ ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์กล่าวอ้างว่าเป็นผู้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวนี้จากนายจำรัส มุกดาเสถียร ในราคา ๒,๒๕๐,๐๐๐ บาท โดยผู้คัดค้านนำเงินที่นางอินทิราฯ โอนเข้าบัญชีของผู้คัดค้านในช่วงระหว่างปี ๒๕๔๖ ถึงปี ๒๕๔๘ เพื่อให้นำไปลงทุนซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์มาใช้ในการซื้อที่ดินแปลงนี้นั้น ศาลอุทธรณ์เห็นว่า ผู้คัดค้านคงมีสำเนาบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของนางอินทิราฯ และสำเนาบัญชีเงินฝากกระแสรายวันของผู้คัดค้านมาสืบประกอบคำเบิกความของผู้คัดค้านว่านางอินทิราฯ ว่านางอินทิราฯ มีการโอนเงิน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้าน เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ เท่านั้น ส่วนที่ผู้คัดค้านอ้างว่ามีการโอนเงินในช่วงระหว่างวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๗ ถึงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๘ อีก ๑๐ ครั้ง ก็ไม่ปรากฏรายการโอนเงินที่ชัดแจ้งว่าเป็นรายการวันใดบ้างเป็นเงินเท่าใด ทั้งการที่นางอินทิราฯ โอนเงินให้แก่ผู้คัดค้านจำนวน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ดังกล่าวก็เป็นการโอนเงินเพื่อให้ผู้คัดค้านนำไปลงทุนซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์มิใช่ให้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวนี้ และตามสำเนาบัญชีเงินฝากกระแสรายวันของผู้คัดค้านก็ปรากฏว่าในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมีการฝากด้วยเงินสดจำนวนนับล้านบาทถึง ๘ ครั้ง โดยไม่สามารถทำการตรวจสอบถึงแหล่งที่มาของเงินฝากดังกล่าวได้นอกจากนี้ที่ผู้คัดค้านอ้างว่าในวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ผู้คัดค้านได้ขายหน่วยลงทุนกองทุนเกิดกรุงศรีตราสารเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนำเงินฝากเข้าบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และวันเดียวกันก็ถอนเงินจากบัญชีเงินฝากดังกล่าว ๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท ไปชำระค่าที่ดินให้แก่จำรัสฯ ตามคำสั่งของนางอินทิราฯ นั้น ก็ล้วนแต่เป็นการดำเนินการในบัญชีเงินฝากและบัญชีซื้อขายหน่วยลงทุนของผู้คัดค้านเองทั้งสิ้น มิใช่เงินจากบัญชีเงินฝากของนางอินทิราฯ ประกอบกับที่มาของเงินในบัญชีเงินฝากของ

ผู้คัดค้านก็ไม่อาจทราบได้โดยชัดแจ้งว่าเป็นเงินที่ได้รับจากนางอินทิราฯ หรือกองมรดกของนายนิธิพัฒน์ฯ ใดๆ เพียงใด ซึ่งอาจมีเงินที่ผู้คัดค้านได้รับมาจากนายเกริกเกียรติฯ รวมอยู่ด้วยก็เป็นได้ ยิ่งกว่านั้นที่ผู้คัดค้านอ้างว่าก่อนนางอินทิราฯ โอนเงิน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ รายการฝากเงินนับจากวันที่ ๓ ถึงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๖ ก็ไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับรายการจ่ายและรับเงินจากการซื้อขายหุ้นแต่ละรายการ พยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่น่าสืบมาจึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่าผู้คัดค้านซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวนี้ตามคำสั่งของนางอินทิราฯ โดยใช้เงินที่นางอินทิราฯ มอบให้ซื้อมิใช่ทรัพย์สินที่ได้มาเกี่ยวกับการกระทำ ความผิดมูลฐานดังที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้างมา

ที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๓๘๓ และ ๔๓๔๐ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์ว่า ผู้คัดค้านซื้อมาจากนายภารุจน์ ชัยเกียรติ และนายภากร ชัยเกียรติ โดยที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวเดิมขายฝากไว้กับนายวิวัฒน์ กาญจนเสรี ในราคา ๖,๒๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ มีกำหนดไถ่ถอน ๑ ปี แต่เมื่อใกล้ครบกำหนดไม่มีเงินไถ่ถอน นายประจักษ์ ชัยเกียรติ บิดาของนายภารุจน์ฯ และนายภากรฯ ซึ่งมีความคุ้นเคยกับนางอินทิราฯ จึงมาขอความช่วยเหลือจากนางอินทิราฯ ให้ช่วยซื้อที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวในราคา ๑๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท ปัจจุบันยังคงชำระเงินค่าที่ดินอยู่อีก ๑,๖๘๐,๐๐๐ บาท โดยนางอินทิราฯ ใช้เงินซึ่งเป็นทรัพย์สินมรดกของนายนิธิพัฒน์ฯ ซื้อที่ดินมิใช่เงินที่ได้มาจากนายเกริกเกียรติฯ และมีเส้นทางการเงินที่ชำระค่าที่ดินและพินัยกรรม และคำสั่งของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ไม่ปรากฏมีรายละเอียดว่า ขณะนายนิธิพัฒน์ฯ ถึงแก่ความตายมีทรัพย์สินอันเป็นมรดกอะไรบ้าง เป็นเงินจำนวนเท่าใด ศาลอุทธรณ์พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ข้อตกลงเกี่ยวกับเรื่องการซื้อขายที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวในราคา ๑๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท นายประจักษ์ฯ กับนางอินทิราฯ ก็ไม่มีการทำหลักฐานกันไว้เป็นหนังสือ และไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการชำระราคาที่ดิน บันทึกเอกสารหมาย ค.๕๖ เกี่ยวกับเรื่องการชำระราคาที่ดินและเงินค่าที่ดินที่ยังคงค้างชำระก็เป็นเอกสารที่หาขึ้นฝ่ายเดียวไม่ปรากฏมีผู้เกี่ยวข้องกับการซื้อขายที่ดินรายนี้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานแต่อย่างใด ทั้งยังมีข้อความขัดแย้งกับหนังสือสัญญาขายที่ดินเอกสารหมาย ค.๕๑ ที่ระบุว่าผู้คัดค้านเป็นผู้ซื้อที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวจากนายภารุจน์ฯ และนายภากรฯ ในราคา ๘๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบกับมีการซื้อขายที่ดินรายนี้ตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ หากนางอินทิราฯ เป็นผู้ตกลงซื้อที่ดินในราคา ๑๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่ต่อรองราคาจนเหลือ ๑๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท และยังคงค้างชำระค่าที่ดินอีก ๑,๖๘๐,๐๐๐ บาท ตามที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้างมาจริง ก็ไม่มีเหตุผลอันใดเลยที่นายประจักษ์ซึ่งกำลังมีปัญหาทางการเงินจะละลายเพิกเฉยไม่ทวงถามให้นางอินทิราฯ ชำระราคาที่ดินที่ยังค้างชำระอยู่ดังกล่าวแก่นายประจักษ์ฯ จนกระทั่งบุคคลทั้งสองถึงแก่ความตายอันเป็นเวลานานถึง ๑๑ ปี เช่นนี้ แม้ผู้คัดค้านจะมีนายภารุจน์ฯ มาเบิกความประกอบกับหนังสือแจ้งการขายที่ดินให้แก่ผู้คัดค้านเอกสารหมาย ค.๕๕ ยืนยันว่านางอินทิราฯ เป็นผู้ตกลงซื้อที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวตามที่นายประจักษ์ฯ ขอร้องในราคา ๑๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท ก็ตาม แต่เอกสารหมาย ค.๕๕ นายภารุจน์ฯ และนายภากรฯ เพิ่งจัดทำขึ้นภายหลังจากที่คณะกรรมการธุรกรรมดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านแล้ว ที่สำคัญนายภารุจน์ฯ ก็เบิกความตอบคำถามค้านของทนายผู้ร้องรับว่าพยานไม่ได้อยู่ด้วยในขณะที่นายประจักษ์ฯ กับนางอินทิราฯ พูดคุยกัน และเมื่อบิดาของพยานตายแล้วไม่ได้มีการทวงถามค่าที่ดินที่ค้างชำระ จนบัดนี้ พยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่น่าสืบมาจึงยังมีข้อพิรุธและขัดต่อเหตุผลไม่มีน้ำหนักให้รับฟังเป็นจริงได้ ข้อเท็จจริงจึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่านางอินทิราฯ เป็นผู้ซื้อที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวโดยใช้เงินซึ่งเป็นทรัพย์สินมรดกของนายนิธิพัฒน์ฯ มาชำระราคาที่ดินอันมิใช่ทรัพย์สินที่ได้มาเกี่ยวกับการกระทำ ความผิดมูลฐาน แล้วมอบให้ผู้คัดค้านเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ดังที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์กล่าวอ้างมา

ที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๙๓๓๒ และ ๓๐๖๖๙ ตำบลนาซ่า อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ผู้คัดค้าน อุทธรณ์ว่า นางอินทรีฯ ซื้อมาจากนายภานุวิชญ์ หรือไพรัชญูชาติ จันทรวงศ์ ในราคา ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากนายภานุวิชญ์ คุ้มเงินไปจากนางอินทรีฯ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อครบกำหนดชำระหนี้ นายภานุวิชญ์ ไม่มีเงินชำระหนี้จึงตกลงโอนที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวให้แก่ นางอินทรีฯ เพื่อเป็นการชำระหนี้ แทน โดยนางอินทรีฯ ให้ผู้คัดค้านเป็นผู้รับโอนกรรมสิทธิ์แทน ซึ่งเงินที่นางอินทรีฯ ให้นายภานุวิชญ์ คุ้มเงินไป เป็นเงินส่วนตัวของนางอินทรีฯ ที่ถอนจากบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาอโศก บัญชีเลขที่ ๗๔๑ - ๒ - ๑๐๐๔๖ - ๒ มิใช่เป็นเงินที่ได้รับจากนายเกริกเกียรติฯ นั้น ศาลอุทธรณ์พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า พยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่นำสืบมา มีข้อพิรุธและขัดต่อเหตุผลไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ว่านางอินทรีฯ ได้นำเงินส่วนตัวของตนจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้นายภานุวิชญ์ คุ้มเงินไป แต่เมื่อครบกำหนดชำระหนี้ นายภานุวิชญ์ ไม่มีเงินจึงโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวแก่นางอินทรีฯ เพื่อเป็นการชำระหนี้ เงินกู้แทน โดยนางอินทรีฯ ให้ผู้คัดค้านเป็นผู้รับโอนกรรมสิทธิ์แทนดังที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์กล่าวอ้างมา ส่วนที่ ผู้คัดค้านอุทธรณ์ว่า ที่ดินแปลงที่ผู้คัดค้านได้กรรมสิทธิ์มาก่อนวันที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับ ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานของผู้คัดค้านจึงรับฟังได้ว่าเป็นความจริง มิได้เสกสรรปั้นแต่ง ทั้งผู้ร้องและศาลไม่อาจบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ ให้มีผลย้อนหลังเพื่อให้ศาลสั่งให้ที่ดินของผู้คัดค้านดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินได้นั้น ศาลอุทธรณ์เห็น พยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่นำสืบมาจะมีน้ำหนักให้รับฟังหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ย่อมเป็นไปตามหลักกฎหมายและหลักความเป็นไปตามธรรมชาติของพยานหลักฐานว่าสอดคล้องกับเหตุผล หรือไม่ ถูกต้องตามหลักวิชาการหรือไม่ มีข้อพิรุธน่าระวางสงสัยหรือไม่ หากเชื่อว่าหากที่ดินของผู้คัดค้านได้ กรรมสิทธิ์มาก่อนที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับแล้ว พยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่เกี่ยวกับที่ดินแปลงดังกล่าว มีน้ำหนักรับฟังเป็นจริงได้ทั้งสิ้น ทั้งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นกฎหมายที่กำหนดความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน ซึ่งมีทั้ง โทษทางอาญา และมาตรการทางแพ่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในกรณีที่ศาลเชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้อง เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน โดยมีต้องคำนึงว่าทรัพย์สินนั้นผู้เป็นเจ้าของหรือผู้รับโอน ทรัพย์สินจะได้มาก่อน พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีผลใช้บังคับหรือไม่ เพราะมาตรการดังกล่าวมิใช่โทษทางอาญา จึงมีผลใช้บังคับย้อนหลังได้ตามนัยคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔๐ - ๔๑/๒๕๕๖ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ที่ดิน ทั้ง ๘ แปลง ของผู้คัดค้านดังกล่าวพร้อมดอกผลที่เกิดขึ้นตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง นั้นชอบแล้ว ศาลอุทธรณ์เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของ ผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น

ประเด็นปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๗๗๑๗ และ ๒๘๒๕๗ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่ ของผู้คัดค้านเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน ที่ศาลต้องมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินตามคำร้องหรือไม่ ศาลอุทธรณ์พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พยานหลักฐานของ ผู้คัดค้านไม่ปรากฏว่านายนิพัฒน์ฯ เป็นผู้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวนี้ตามที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้าง แม้ผู้คัดค้านจะมี หนังสือยืนยันข้อเท็จจริงกรณีการได้มาซึ่งที่ดินของผู้คัดค้านเอกสารหมายเลข ค. ๒๑ ของนายดำรง นายวัน มูลปานันท์ อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลโป่งแยง และนายปยุต ชัยเลื่อน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลโป่งแยง มาแสดงยืนยันว่า นายนิพัฒน์ฯ เป็นผู้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวนี้จากนายดำรงฯ ในราคา ๓๐,๐๐๐ บาท แต่ผู้คัดค้านก็มีได้นำบุคคลทั้งสามมาเบิกความเป็นพยานแต่อย่างใด ทั้งข้อเท็จจริงตามเอกสารหมายเลข ค. ๒๑

ก็เพิ่งจัดทำขึ้นภายหลังจากที่ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ และขัดกับถ้อยคำที่ผู้คัดค้านได้ให้ไว้ต่อเจ้าพนักงานที่ดินตามเอกสารหมายเลข ค.๒๒ จึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟังเป็นจริงได้ พยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่นำสืบมาไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ว่านายนิธิพัฒน์ฯ เป็นผู้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวนี้จากนายดำรงฯ ตั้งแต่ก่อนที่นายเกริกเกียรติฯ จะมีการกระทำความผิดมูลฐานตามที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้างมา

ส่วนที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๘๒๕๗ ตามสำเนาโฉนดที่ดินเอกสารหมายเลข ค. ๒๔ ผู้คัดค้านเป็นผู้ขออนุญาตโฉนดที่ดินเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๒ ซึ่งตามหนังสือสำคัญเดิมคือแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (สค.๑) เลขที่ ๔๖ เอกสารหมายเลข ค.๒๔ แผ่นที่ ๕ ถึงแผ่นที่ ๗ ระบุมีนายอุด ไชยะ และนางดี ไชยะ เป็นผู้ครอบครองศาลอุทธรณ์พิเคราะห์แล้วเห็นว่า แม้ผู้คัดค้านจะมีหนังสือยืนยันข้อเท็จจริงกรณีการได้มาซึ่งที่ดินของผู้คัดค้านเอกสารหมายเลข ค.๒๓ ของนายปุด ไชยะ บุตรของนางอุดกับนางดี นายวัน มูลปานันท์ อดีตผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลโป่งแยง และนายปุด ชัยเลื่อน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ มาแสดงยืนยันว่า นายนิธิพัฒน์ฯ เป็นผู้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวนี้จากนายอุดกับนางดีในราคา ๕๐,๐๐๐ บาท แต่ผู้คัดค้านก็มิได้นำบุคคลทั้งสามมาเบิกความเป็นพยานยืนยันเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้แต่อย่างใด ทั้งข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในเอกสารหมายเลข ค.๒๓ ก็เพิ่งจัดทำขึ้นภายหลังจากที่ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นคดีนี้แล้ว และขัดกับถ้อยคำที่ผู้คัดค้านได้ให้ไว้ต่อเจ้าพนักงานที่ดินตามสำเนาใบไตส่วนเอกสารหมายเลข ค.๒๔ แผ่นที่ ๓ จึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟังเป็นจริงได้ พยานหลักของผู้คัดค้านที่นำสืบมายังไม่อาจรับฟังได้ว่านายนิธิพัฒน์ฯ เป็นผู้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวนี้จากนายอุดฯ และนางดีฯ ตั้งแต่ก่อนที่นายเกริกเกียรติฯ จะมีการกระทำความผิดมูลฐานตามที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้างมาเช่นกัน พยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่นำสืบมาจึงไม่มีน้ำหนักที่จะหักล้างข้อสันนิษฐานตามกฎหมายได้ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้คืนที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวแก่ผู้คัดค้านมานั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลอุทธรณ์ อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังขึ้น

พิพากษาแก้เป็นว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๗๗๑๗ และโฉนดเลขที่ ๒๘๒๕๗ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ตามบัญชีรายการทรัพย์สินเอกสารหมายเลข ร. ๑๐ พร้อมดอกผลที่เกิดขึ้นตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง เสียด้วยค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น